

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Soranerbladet

NR. 2 FEBRUAR 1972 57. ÅRGANG

Fot.: Hagen Hasselbalch

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND

EMULSION A/S

non-ioniske emulgatorer til levnedsmiddelindustrier og tekniske formål

FABRIK OG LABOR
PALSGAARD
JUELMINDE

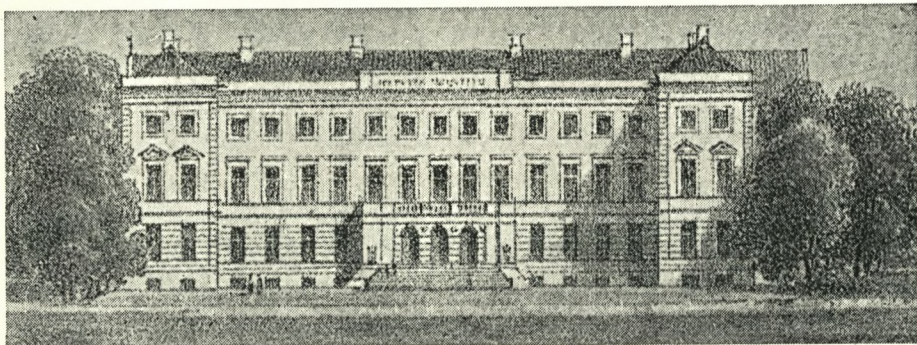
SALGSKONTOR
RAADHUSPLADSEN 16
KØBENHAVN V

SPAREKASSEN

skS

København-Sjælland

Mere end 250 afdelinger i København og på Sjælland

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

FEBRUAR

57. ÅRGANG

NUMMER 2

Lidt om H. C. Andersen og Sorø

Skovrider Poul Lorenzen (S 1905) er faldet over disse småting om Sorø og H. C. Andersen:

H. C. Andersen skriver om Taarnvægteren Ole, som siger, da han ser et Stjernesku, at det var »En Buket til Holberg, en Tak for de herlige Komedier.«

Vindharper, Æolusharper, omtales utallige Gange i Prosa og Poesi, men har ogsaa været i Brug baade i Oldtiden og i nyere Tid. En nulevende Mand har som Dreng med sin Fader været i Skovene under Broholm paa Fyn for i Blæst at lytte til de tonende Vindharper, der var anbragt i Træerne. Strenge var af Dyretarme.

Der findes en Litteratur om Vindharper, deres Bygning og Brug, som jeg ikke skal komme ind paa. Om Brug af Vindharper kender jeg ikke andet end H. C. Andersens (M. L. 67.): »Vi (Inge-
mann og H. C. A.?) roede paa Søen, en Æolusharpe var bundet i Masten«

»Lille Tuk« hører vist ikke til de mest læste Eventyr, men der staar noget om Sorø.

Tuk er en fattig Dreng, der næste Morgen skal i Skole og skal kunne udenad »alle Byerne i Sjællands Stift og vide om dem Alt, hvad der kunde vides.« Det blev mørkt, og Tuks Moder havde ikke Raad at brænde Lys, saa han fik ikke lært sin Lektie om Aftenen; men Geografibogen lagde han under sin Hovedpude i Slagbænken.

»Han sov og sov dog ikke«, og saa fortalte Bogen om Sjællands Byer, om Kjøge, Præstø, Vordingborg, Korsøer, Roeskilde og Sorø:

»Og nu stod der en gammel Kone, det var en Lugekone, hun kom fra Sorø, hvor der voxer Græs paa Torvet. Hun havde sit graae Lærreds Forklæde over Hovedet og ned ad Ryggen; det var saa vaadt, det maatte have regnet:

»Ja, det har det!« sagde hun, og saa kunde hun noget Morsomt af *Holbergs* Komedier og hun vidste om *Valdemar* og *Absalon*; men lige med Eet, saa krøb

hun sammen, rokkede med Hovedet, det var ligesom om hun vilde springe: »Koax!« sagde hun, det er vaadt, det er vaadt, det er gravstille godt – i Sorø!« Hun var lige med Eet en Frø, »Koax!« og saa var hun den gamle Kone igjen. »Man maa klæde sig efter Veiret!« sagde hun. »Det er vaadt, det er vaadt! Min By er ligesom en Flaske; man kommer ind ved Proppen, og der maa man ud igjen! jeg har havt *Maller*, og nu har jeg friske, rødmussede Dreng paa Bunden af Flasken; der lære de Viisdom: Græsk! Græsk! Hebraisk! Koax!« det klang ligesom naar Frøerne synge, eller man gaar i Mosevand med store Støvler. Det var altid den samme Lyd, saa eens, saa kjedelig at lille Tuk faldt i en ordentlig Søvn, og *den* kunde han have godt af.«

»Men ogsaa i denne Søvn kom en Drøm eller hvad det nu var«, og saa fortælles igen om Kjøgeby, Vordingborg, Præstø, Korsøer og Roeskilde By: »husk på Stænderne!« sagde Kong Hroar; der skal du tale godt og klogt, *lille Tuk*, og naar du saa kommer en Gang i din Grav, saa skal du sove saa stille – –.«

»– Som om jeg laae i Sorø!« sagde *Tuk*....«

Akademi-pige

*på mere end én måde-
men frisk og frejdig på alle måder*

I anledning af Karen Rafts 70 års dag den 20. januar havde »jix« i Sjællands Tidende en samtale med hende i hjemmet i Scavenius-stiftelsen på torvet overfor Regensen. Interviewet fortæller blandt meget andet en hel del om den ændrede placering, som pigerne har fået i akademiets liv. Og så nævner Ka-

ren Raft endda ikke, at det studenterhold, som nu har bedt hende og de andre piger arrangere 50 års jubilæet, end ikke inviterede pigerne med, da der i 1922 skulle festes for eksaminen. Som en fra holdet siger: – Det var da ikke fordi vi afviste pigerne. Det faldt os slet ikke ind, at de kunne være med.

– Min mormor har boet i denne lejlighed i 18 år, fortæller Karen Raft. Hun fik lejligheden som enke efter rektor Blichert, Sorø Akademi. Jeg har løbet ud og ind af disse stuer, da jeg var en lille pige på 6-7 år. Der så næsten lige sådan ud dengang.

Karen Raft har selv møbleret stuerne med gamle møbler, hovedsagelig dog fra sine forældres hjem. Hendes far var akademiarkitekt F. C. C. Hansen, der har tegnet en række markante bygninger i Sorø, Teknisk Skole, sygehuset, Håndværkerstiftelsen, menighedshuset og en række karakteristiske huse, Sv. Hansens hus på Ingemannsvej, præsteboligen og fhv. borgmester Mogens Carlssens villa på Trautnersvej, som akademiarkitekten byggede til sig selv, og hvor Karen er født og vokset op.

– Jeg var den yngste, fortæller hun. Mine to ældre søskende var fløjet fra reden, men der var liv nok i huset, for vi havde jo drenge fra akademiet boende, som masser af andre familier i Sorø. Mine forældre mente, at jeg ville have godt af nogle jævnaldrende i huset – for ikke at blive forkælet.

Organist Tscherning døbte os »Karens garde«. Han var ved at blive væltet om morgenen, når vi kom farende gennem Klosterporten i sidste øjeblik, drengene og jeg.

I huset på Trautnersvej havde vi for resten en sød lille privatskole i tre år med Lulu Ziegler og mig som de eneste elever. Vi sad og læste med en lærerinde, og det var dødssygt, men mine forældre brød sig ikke om bestyrerinden på Den private Realskole, dengang pigeskole.

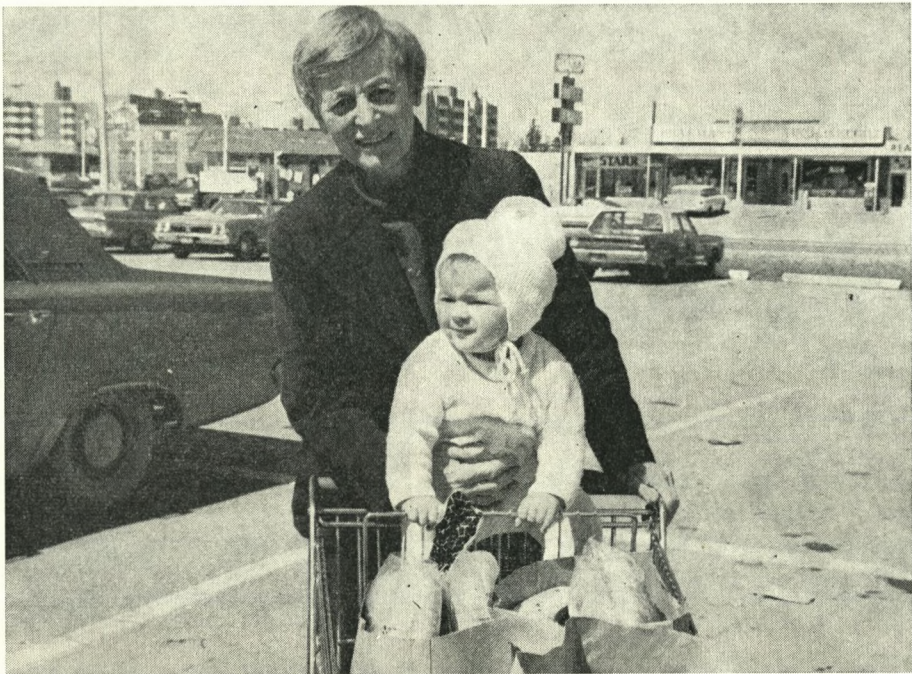
Pigerne var stadig et lille mindretal, da jeg kom i gymnasiet på Sorø Akademi. Jeg kan huske, daværende rektor Raaschou Nielsen sagde i et interview med Berlingske Tidende, da han blev spurgt, hvor mange elever der var på Sorø Akademi: »Jeg plejer at sige, der er 350 drenge, hvoraf syv er piger.«

Min storebroder havde tudet mig ørene fulde om, hvor svært det var at begå

sig blandt drengene på Sorø Akademi: Man skulle i hvert fald se godt ud, være dygtig, fiks og smart – jeg var ikke særlig dygtig og hverken fiks eller smart, så jeg forsøgte at hævde mig ved at lave fest i timerne.

Vi var fire piger i den årgang, der tog studentereksamen i 1922. Vi skal jo have 50 års studenterjubilæum til sommer – og drengene har bestemt, at det er os piger, der skal arrangere det.

Min mor var for resten den første pige, der tog en eksamen fra Sorø Akademi – det var »den store forberedelseseksamen«, hvortil hun blev indstillet som privatist. Min søster var blandt de første fire piger, der tog studentereksamen på Sorø Akademi. Og jeg tror nok,

Karen med Mini-Karen. Karen Raft er fotograferet på besøg i Canada, hvor

hendes datter Annelise – Mini-Karens mor – bor.

min datter er den første pige, der har spillet med i skolekomedien på Sorø Akademi – ganske vist endnu før hun begyndte at gå i skole – og med på det første hold piger, der blev fundet værdige til optagelse i »Baldur«.

Endnu i 20'erne var det drenge, der spillede pigerollerne i skolekomedien, selv om der gik piger på skolen – men på Den private Realskole, hvor der kun var piger, måtte vi jo til gengæld spille drengeroller. Jeg har selv haft sådan en drengerolle, hvor jeg oven i købet skulle synge, og da jeg ikke kan synge, stod Lulu Ziegler ude i kulissen og sang, mens jeg agerede og mimedede. Det var skrækkeligt.

Om hvordan Karen Blichert Hansen kom tilbage til Sorø og blev Karen Raft skrives:

Karen Raft gik efter studentereksamen på »Den Suhrske« og læste til husholdningslærerinde (når man er 20 år, har man nok af Sorø), og virkede i fem år i København først som husholdningslærerinde (det kedede mig ganske forfærdeligt) og derefter i køkkenet i det berømte »Mælkeriet« (der har jeg lært at rubbe mig).

– Ved et tilfælde kom jeg tilbage til Sorø. Der var kongebal, og min mor ville ikke gå alene, og så beordrede min bror mig til at gå med hende. Jeg var rasende, men tog til Sorø, og ved kongeballet traf jeg min senere mand, Rolf Raft, der som ung adjunkt var kommet til Sorø året i forvejen, i 1929.

I 25 år har jeg haft mit hjem i regensen på den anden side af gaden. Det var sandelig også et livligt hus. Vi havde

gerne 5–6 drenge boende, og gennem årene har jeg været »mor Karen« for ca. 30 drenge, hvoraf de fleste var hos os 5–6 eller 7 år. Flere af dem er kommet til Sorø i dag for at ønske mor Karen til lykke med de 70.

Soranere er sløve

II

(Åbent brev til Erik Sanders på foranledning af en artikel i Soranerbladets december-nummer).

Da undertegnede for nogen tid siden læste dit indlæg om soraneres påståede sløvhed, tænkte jeg, at det var dog kedeligt, at jeres sikkert udmærkede Holberg-fest ikke havde været i stand til at lokke folk bort fra TV-skærmens uheldige helte eller McCloud for en enkelt aftens skyld, tilmed når det nu oven i købet var en soranersammenkomst, som I vist ikke er så forvante med i det jyske; var det nu så galt endda med sløvheden?

Skyldtes det relativt beskedne antal deltagere ikke snarere den omstændighed, at jyske soranere er spredt over den ganske halvø, og som følge deraf må mange foretage en større rejse for at kunne samles?

Det samme gør sig jo ikke gældende i samme grad for os her på Sjælland, da størstedelen er samlet i og omkring København.

Herovre er vi mere forvante med sammenkomster, idet vi har den bekendte månedlige frokost på Grand. Mødedeltagelsen her er ikke overvældende, ca. 15–20, men da det er midt på dagen, hvor mange er forhindret i at give møde på grund af arbejde, er det vist også meget pænt.

Da man imidlertid fra bestyrelsens side gerne vil gøre noget for alle, viste vores udmærkede formand et prisværdigt initiativ (det gør han forresten ofte),

idet han arrangerede en sammenkomst ude i Allégade 10 torsdag d. 27. jan. kl. 19. Her havde de kammerater, der normalt er ude af stand til at komme til frokost, en god chance for at mødes.

Behørig annoncering i Soranerbladet var foretaget i rimelig tid, og vi var da også optimistiske med hensyn til deltagelsen.

Ak, håbet svandt, – en uge før den fastsatte dato havde kun 11 reageret.

Ligesom du greb jeg da telefonen, for hos dig var der i det mindste nogle, der havde reageret positivt på dit opkald, så jeg håbede også på lidt held.

Resultat negativt. – Nogle mente, det var for dyrt; andre syntes, at datoen var hen i vejret, og andre igen havde ikke set annoncen (de læser åbenbart heller ikke Soranerbladet herovre): jo, rævens død havde mange årsager.

Da det så blev den 27., var antallet steget til det formidable tal 16 (i det store og hele de samme som kommer til frokosterne), men jeg må dog sige, at vi havde en særdeles hyggelig aften, hvor selv de, som til daglig ikke ynder gule ærter, måtte indrømme, at det dog smagte ganske godt.

Det glæder mig, at I på trods af modvind ikke har mistet modet, men fortrøstningsfuldt sætter nye arrangementer i udsigt i håb om engang med tiden at få flere vækket op til dåd. Dine i artiklen fremsatte forslag lyder for mig at dømme glimrende, og du skal vide, at vi ejheller opgiver ævred på grund af svigtende fremmøde ved en enkelt lejlighed.

Vi har mange (når vi selv skal sige det) gode planer for fremtiden, f. eks. musiktur til Sorø og nye aftensammenkomster, men vi vil naturligvis ligesom jer gerne vide lidt om, hvad medlemmerne ønsker sig, og vi er åbne for alle gode forslag. Især ville det være rart, om der også var lidt reaktion fra yngre kammerater, som er temmeligt sparsomt repræsenterede ved vore sammenkom-

ster, men de kommer vel engang med tiden.

Jeg har således måtte erkende, at din påstand om at soranere er sløve rammer rigtig godt. Tak for din dristighed til at offentliggøre den.

Jeg tror dog også, at mange, hvis de gider læse Soranerbladet incl. mine skumlerier her og dine andetsteds, vil vågne op af deres dvale, når vi næste gang lader trommen røre. Jeg ønsker god vind for jer i det jyske og nærer samtidigt et spinkelt håb om en let brise for os i København.

Med venlig hilsen
Starup (67)

Soraneraften

Den 27. januar var der sammenkomst i restaurant Allégade 10. Ideen i sammenkomsten var som bekendt den, at der måtte formodes at være mange gamle soranere, som har lyst til at deltage i soranerfrokosterne, men som ikke har mulighed derfor, fordi de er bundet af arbejde på den tid af dagen. Til aftensammenkomsten havde der meldt sig 16, og selv om dette antal ikke er meget imponerende, viser det dog, at der er en interesse for sådanne sammenkomster. Som et kuriosum kan nævnes, at blandt deltagerne var en ikke ringe del faste deltagere i soranerfrokosterne. Som en speciel opmuntring følte det, at ikke mindre end 4 af vore kvindelige kammerater havde fundet vej til Allégade, deraf de 2 udgået fra skolen i 1971. Traktementet var i alt væsentlig gule ærter m. v. Hermed forholder det sig sådan, at enten elsker eller hader man denne ret, forhåbentlig var kun få til stede af den sidstnævnte kategori.

Jonas Bruun bød den helt uoverskuelige skare velkommen og bad alle rette blikket mod Saxtorph, der er fadder til ideen til en sådan sammenkomst.

Kindt roste initiativet og følte sig sikker på, at mange ville være glade for sådanne sammenkomster.

Stevenius Nielsen fortalte sjove historier på sjællandsk.

Jonas Bruun kunne meddele, at Mackeprang, der så ofte har glædet os med sine fornøjelige taler, havde imødekommet bestyrelsens opfordring til at fortælle om gamle gadenavne i København. Mackeprang har i mangfoldige år ledet det kommunale kontor, der har med de københavnske gadenavne at gøre, og det var Jonas Bruuns opfattelse, at man, når gamle soranere er sammen, ikke altid skal søge mod de soranske emner men også engang imellem til de almene.

Mackeprang underholdt os derefter på fornøjelig måde om gadenavne og disses oprindelse, der sommetider er aldeles overraskende. Landgreven, som i 1958 blev navnet på en sidegade eller plads ved Store Kongensgade, er ikke et nyt navn, men har været kendt i dette kvarter i over 250 år, først som navn på en beværtning, derefter på en kirkegård og endelig altså nu som et gadeafsnit. Læderstræde har ikke spor med læder at gøre, men hed oprindelig Ladbrosstræde og førte til et afskibningssted. Værnedamsvej skylder helt upoetisk sin oprindelse til en fodgærd og øltapper, der hed Verner Dam. Ved Mackeprangs hånd vandrede vi gennem Snaregade, Kompagnistræde, Farvergade, Magstræde, Hyskenstræde, Knabrostræde til Pustervig, om hvilken sidste det oplystes, at en puster er en smed og en vig et vandløb. Klareboderne ligger, hvor i sin tid St. Klara Kloster lå. Om Pistolstræde oplystes det, at den var 21 m lang og 3 m bred, samt at den kun havde ét husnummer, der til gengæld var nr. 28. Efter videre vandring gennem Skidenstræde, senere omdøbt til Krystalgade samt Tugthusporten, Trompetergangen og Niels Hemmingsensgade, hvilken sidste efter Mackeprangs mening burde omdøbes til Anatomigaden, fordi man i denne kan se Kvindernes Bygning, endte vi i Laksegade.

Det skal nok ikke vare alt for længe, før der igen holdes sammenkomst i Allégade 10. Anmeldelser om deltagelse i en sådan fremtidig sammenkomst modtages allerede nu af *Jonas Bruun*

Soranerfrokosten på Grand Café den 3. febr. 1972

Restauranten havde kun dækket til 18, så da der kom yderligere to, valgte man at klemme dem ind ved hver sin bordende; det var måske denne omstændighed, der skabte en særlig intim stemning – på nu-dansk: forøgede kommunikationen mellem denne snes gammel-soranere (!) fra 1902–67.

Den afslappede stemning og formandens suveræne foragt for formaliteter viste sig også i hans ganske korte velkomst fra os selv til hinanden, uden ceremonielle hurra-råb eller sang, men dog med bægereklang, til stor beroligelse for nogle, der var blevet bange for at snapsen skulle fordampe eller vælte.

Ellen Vibeke Jensen kunne ikke komme (den influenza!), men havde sendt hilsen og et brev, der nævnte problemet om vedligeholdelsen af rektor Hoff's grav. *Jonas Bruun* kunne straks svare, at han havde været i forbindelse med rektor Østergaard og at den sag nu var i orden; mens *Palslev* mindedes rektor Hoff i forbindelse med Knud Larsens levende portræt. Det viste sig senere, at *Jonas Bruun* betragter frokost-møderne som en uformel *testing-ground*, hvor han kan lufte nye ideer og registrere deres modtagelse (det blev ikke oplyst, om der var deltagere, som var mere klippegrund end andre). Dette indtryk af en lille, men trofast skare havde han fået bekræftet ved aftenssammenkomsten 27/1, hvor det som helhed havde været de sædvanlige frokostgæster, der var mødt frem. Han fandt alligevel, at

eksperimentet havde så megen ræson, at det kunne tåle at gentages, men måske med et andet traktement og til en anden pris (og større fremmøde – tak! ref.). Han mindede derefter om, at der var en anden meget trofast og meget interesseret gruppe soranere, som vi ikke genser hver måned, dem i udlandet. Det fremmede miljø er jo så anderledes, at det måske i særlig grad er hos dem, at tankerne går til Sorø og ungdomstiden dér; det er, som om trofastheden er størst længst væk. Men bestyrelsen hørte dog ofte om, at vore udenlands kammerater kunne føle sig glemte og forbigåede, f. eks. ved jubilæer. Vi bør gøre noget for forbindelsen til dem; Samfundet og Bladet som sådanne gjorde vel sit men et brev eller en hilsen fra en jævnaldrende kammerat ville nok være det bedste initiativ.

Kann Rasmussen kunne af egen erfaring bekræfte, at man følte tilknytningen til Sorø meget stærkt, når man var i udlandet; men man var jo normalt så optaget af meget andet, at der nok skulle et lille skub til for at etablere forbindelsen. Han selv havde aldrig fået Soranerbladet tilsendt derude – af den gode grund at han ikke var medlem! Dér kunne Soransk Samfund tage et initiativ, der ville skabe en god kontakt med de udenlands, til glæde for alle parter.

Clausen kunne i direkte fortsættelse heraf meddele, at den nys klargjorte »kage på fod« var fra *Richard Alexander (Rørdal)* i Los Angeles (R 1929) med mange hilsner og håbet om, at vi ville nyde den. Alexanders hjerte hænger ved Sorø og Soransk Samfund, og siden han for 17 år siden rejste til Amerika har han og Clausen korresponderet regelmæssigt, en forbindelse der er blevet nærere og varmere med årene.

Lindhard ville dog gerne understrege, at man også kunne have at berette om et rigt og interessant liv herhjemme fra; han havde haft mange interessante oplevelser både med levende mennesker og

nyt materiel, ligesom han havde fundet megen arbejdsglæde i sin tid i brandvæsenet, hvor han havde haft den lykke selv at skulle finde og formulere sine opgaver, både da han var med til at stifte Civilforsvarsforbundet, og under krigens da husvagterne skulle organiseres.

Men det var jo ikke taler altsammen, og den indbyrdes snak gik livligt og højroset hele bordet rundt. I min bordende holdt *Mackeprang* (13) konversationen mere end levende mellem *Dégn* (21), *Falster* (38), *Starup* (67), *Palslev* (08) og *undertegnede* (40), så det var småt med både generations- og kommunikationskløften. Ved nachspielet på Hviids Vinstue dukkede der kl. ca. 15 endnu to op fra 66 og 71; en god idé hvis man ikke kan klare tid og/eller penge til frokosten.

Ganske vist ville formanden ikke meddele noget om næste frokost – for det første »kan folk vel selv se i kalenderen«, for det andet er han der slet ikke – men det er altså *torsdag den 2. marts kl. et kvarter over 12. N. Sx.*

Fynsafdelingen

Undertegnede burde nok på et tidligere tidspunkt have kunnet give et lille referat af Fynsafdelingens møde i december, men der skulle åbenbart en notits om jydernes voldsomme aktivitet til før jeg kunne tage mig sammen. Vi mødtes den 4. december, ganske vist ikke Baronens fødselsdag, men vi ventede til dagen efter, da vi gik ud fra, at man så var kommet over de værste anstrengelser ved at fejre fødselsdagen rundt om i de private soranske hjem, og ligeledes af hensyn til, at man måske hellere ville tage ud en lørdag aften. Vi havde arrangeret en teatertur på Odense Teater, og kl. 20.00 mødtes 16 gamle soranere med damer til forestillingen »Med liget som indsats«. Det var en både spændende og morsom forestilling, der af og til satte tilhørernes nerver på prøve, når sku-

dene gik af på scenen og røgen (ved en fejltagelse) drev ned over publikum. Efter forestillingen var der »teaterplatte« på Den Gamle Kro, hvor man hyggede sig og fortalte beretninger om gamle dages liv på skolen. Stærkest repræsenteret var årgang 49, men derudover spændte deltagerne over tidsrummet fra 1909 til 1965. Sammenkomsten sluttede på den anden side midnat med gode ønsker for det nye år, og disse samme lader vi hermed gå videre til Samfundet.

O. Teusch (S 49)

Protest!

Hr. Redaktør!

Under henvisning til følgende citat, taget fra hr. Paul Rantzaus »Noget reaktionære reflexioner« i Soranerbladet nr. 1, januar 1972 p. 20 nederst:

KLOSTERPORTEN – alene navne stemmer gammelsoraneren til andagt: her er indgangen til det allerhelligste, til stedet over alle steder.

skal jeg hermed tillade mig at bemærke følgende:

Hvilket herligt eksempel på begrebet gammelsorani. Formodentlig er det ironisk ment, skønt intet i den nostalgiske stil tyder derpå. Jeg melder mig ud af foreningen i protest.

Christian Beck,

Thorsgade 51, st. tv.,
2200 København N.

P.S. Jeg tror, at dette citat nøjagtigt dækker de fleste yngres opfattelse af Soransk Samfund og dets formålsparagraf: Begrædelse af det evigt tabte, og fuldstændig ukritisk forherligelse af samme.

— — —

Christian Beck gør selv opmærksom på, at han muligvis har læst de citerede linier af Rantzaus på en anden måde, end forfatteren har tilsigtet.

Tvivlen herom kan blive stående, medmindre Rantzaus giver sig ud på at fortolke sig selv. Derimod kan tvivlen

om det berettigede i gøre Soransk Samfund ansvarlig for et medlems ytringer fjernes med det samme.

Det er aldeles uberettiget.

Søen, søerne

For een fra 90'erne var meddelelsen om forbud mod badning i søen på grund af coli-baciller noget af et chok, thi søen inclusive Tuel sø betød sammen med skovene meget for den, der tilbragte sidste del af forrige århundrede på akademiet – som ramme om et friskt fritidsliv – og vil sikkert gøre det for kommende generationer. Når man hjemmefra var vant til vand, der undertiden lyste rødt, syntes Sorø sø's anderledes frisk og klar, ukendt med havvand, som »man« var. Svømmeundervisning »i og under vandet« foregik fra badeanstalten i gymnastiktimerne. Der stillede ikke store krav for at blive »frisvømmer« i det dybe vand på vestsiden af den lange bro: »7 broer« à 30 alen, forlæns, baglæns, træden vande, og så fik man svømmedukkerten ved at een satte fødderne på skuldrene og gav en dukkert – så kunne man svømme som man ville og springe på hovedet fra bro-enden. Egentlig svømmeundervisning fik vi ikke – crawl så jeg først sent – en sergeant var gymnastikassistent, og vi ville ikke kunne måle os med den landlige ungdom, der nu systematisk undervises i svømmebassiner og deltager i omfattende konkurrencer.

I eksamenstiden, da vi havde to sammenhængende fritimer, kunne vi nå at gå i vandet i Tuel sø, hvor vandet var klarere og sandbunden god.

På vore gamle dage mindede Harboe mig om et møde på Ringstedvej med adjunkt Boesen. »I har vel ikke været i vandet?« ... Jeg tog hatten af og følte på håret – dumhed eller?

Et sidespring. I gymnasiet havde vi skydeøvelse på bredden af Tuel sø (forhen i Grydebjerg skov) med Remington-

Ved søen i parken – vinterbillede af Sv. Gerner Andersen.

rifler. »Krise« (gymnastiklærer Christensen), selv jæger, gav os lov til at skyde på nogle lappedykkere ret langt ude, og »SKYTTE« (en dygtig skytte) ramte en, der også blev bjerget i land. Han søgte at sælge den i byen, men for-gæves. »Krybskytteri«, sagde skovrider Ammitzbøl, da jeg senere fortalte ham det.

En drukneulykke skete – vist i 98 – da en nylig kommen elev under med-ning fra en bro »på denne side« af ba-deanstalten faldt i vandet. Liget blev fundet af Erik Landsberg, økonomens søn.

Roture i de tunge både, alene eller flere sammen, hørte med til dagliglivet, og søen bød på mange herligheder, den skovomkransede smalsø ned mod Kongebroen, landgang på den lille morsomme ø Raen, hvis »jordbund« nok mest var ellerødder, landgang på Bøgholm,

stagnation gennem den såkaldte P. C. rende, der skiller Bøgholm fra land, og som vist nu er tilgroet, og hvor den sjældne Kulsukker voksede, bredden ved Dronning Louise Stiftelsen, hvor de ejendommelige Gedeboller fandtes, kuglerunde lodne vækster af størrelse som en kvickerbold. »Svaneøen« ved akademihaven var sakrosant. Der kom man ikke, men den var et godt mål for kast med en velegnet sten. Vi trænede til kaproning i IV kl. (15–16 år). Skøjteløb foregik på et afgrænset areal, hvor sneen var fjernet. »Ind«, råbte Krise ved et stort brag; det var isen på søen, der slog en revne.

En aften om efteråret på Dommerbroen var meget betagende ved lyden af utilfredsstillt jagtlyst.

skræppende vildænder, der udløste en

Uden søen havde akademilivet ikke været hvad det var til liv og fornøjelse.

En sidste meddelelse tyder på, at colifaren er overstået, men det er vel et spørgsmål, om nutidens ungdom, der er mere vant til havvandet, end vi gamle var, har samme glæde af »over, i og under vandet«.

Carl Bistrup (S 1900)

— — —
Jeg nødes til at tage afstand fra i Steinckes erindringer (I s. 62) omtalte: »... i disse perioder masturbation i fællesskab.« Først ved nylig læsning af erindringerne har jeg hørt det. Jeg mener, det er en erindringsforskydning hos Steincke.

Soranere fra 1800-tallet søges

Hermed en fortsættelse af søgelisten i forrige nummer.

1890

Bentzen, Ole Gunner Engel født 13/5 1876 i Store-Heddinge. Fader forpagter af Taarnholm ved Korsør.

Møller, Axel Carl Frederik Bjelke født 22/11 1875 på Hulby Møllegaard (»Nissemølle«), Taarnborg sogn ved Korsør. Fader møller.

Petersen, Charles Edouard født 14/10 1874 i Paris(?). Fader købmand.

Rønholt (Petersen), Poul Christian født 22/12 1874 på Tåsinge. Fader godsforvalter.

1889

Bruun, Aage Rudolf Emil (R) født i Nordlunde på Lolland. Fader lærer.

Lange, Arthur Heinrich Hansen født 16/9 1873 i Haderslev. Fader fuldmægtig.

Muhle, Mogens Christian født 2/7 1872 i Ondløse. Fader dyrlæge.

Nielsen, Julius Frederik født 20/9 1873 i København. Fader slagtermester.

Nielsen, Aage Alfred født 18/1 1875 i København. Broder til forannævnte.

1888

Asmussen, Thorvald Olsen født 20/6 1873 i Sorø. Fader skræddermester i Sorø.

Beck, Laurits Nicolai født 29/9 1872. Fader forpagter i Udby.

Jensen, Charles Johan (R) født 28/9 1871, vist elektrotekniker i København. Fader maskinmester i Korsør.

Petersen, Sigvard Anders Rasmus født 5/5 1873 på Frederiksberg Mølle ved Sorø. Fader mølleforpagter.

Saurbrey, Kai Niels Godofred født 3/6 1871 i Næstved. Fader stationsforstander i Næstved, senere Korsør.

1887

Hansen, Otto Vilhelm født 19/6 1872 i København. Fader grosserer.

Jürgensen, Marius Adolph født 14/1 1871 i Gråsten. Fader fabrikant.

1886

Børglum, Arnold født 18/7 1871 i Aalborg. Fader købmand i Sorø.

Colberg, Hans Carl Martin født 13/11 1869 i København. Fader manufakturhandler.

Fischer, Valdemar (R) født 18/4 1869 i Jystrup sogn, vist murer i København. Fader kreaturhandler i København.

Johansen, Jens Peter Alfred Emil født 16/11 1870 i Sorø(?). Fader tømrer.

1885

Borch, Oluf født 15/10 1869 i Århus. Fader sognepræst.

Budde Sophus Robert født 31/12 1872 i Karise. Fader højskoleforstander, cand. mag.

Hansen, Axel Edvard (R) født 11/3 1868 i Østofte sogn ved Maribo, indehaver af Kammans boghandel i Slagelse 1895-98, derefter handelsrejsende. Fader proprietær.

Hansen, Valdemar Barfod født 13/9 1863 i Skælskør. Fader farver.

Larsen, Harry Martin (S) født 6/2 1867 i Allinge Bornholm, købmand, senere dampskibsekspeditør i Allinge. Fader avlsbruger og kulhandler i Allinge.

Møller, Georg Martin født 3/9 1869 i København. Fader vinhandler.

Peitersen, Hans Peter født 19/9 1867 i Sædder sogn, Præstø amt. Fader gård-ejer, amtsrådsmedlem Peiter Madsen.

Pleth, Julius Peter Jensen født 25/12 1870 i Hornbæk. Fader lærer, senere skoleinspektør.

Pleth, Valdemar født 17/11 1868 i Hornbæk. Broder til foranstående.

Wiggers Jørgen Mandrup Poulsen født 16/6 1869 i Sorø. Fader købmand i Sorø. Var selv formentlig maskinmester ved Københavns amts vejvæsen fra ca. 1898.

1884

Christensen, Aage Georg født 18/1 1870 i Sorø. Fader gymnastiklærer ved Sorø Akademis Skole; broder (1881) nedenfor.

Hansen, Viggo født 16/8 1871 i København. Fader urtekræmmer, kaffehandler.

1883

Ibsen, Svend Stapf født 22/6 1866 i København. Fader postmester i Fåborg.

Jørgensen, Christian Fritz født 19/9 1869 i København. Fader tømrermester.

Krause, Johan Herman født 17/6 1867 i Ullerslev sogn på Fyn. Fader dyrlæge i Tersløse.

Nielsen, Adolph Frederik Marius født 3/5 1863 i Bavelse. Fader lærer i Bavelse.

Rechtvig, Carl Christian Vilhelm født 6/1 1868 i Sorø. Fader slagtermester i Sorø.

1882

Andersen Albert født 7/7 1864 i Køge. Fader vejsinspektør i Rønne.

Nielsen, Hans Mathias (S) født 24/4 i Rønne. Var kaptajn i Forstærkningen og knyttet til Bornholms væbning til 1918. Fader smedemester i Rønne.

Struck, Magnus Friederich Philipp født 19/6 1865 i Garding i Slesvig. Fader inspektør på Lille Vrøj, Kalundborg; broder (R 1893) efterlyst i forrige nr.

1881

Christensen, August Bernhard født 7/3 1867 i Hillerød. Fader gymnastiklærer ved Sorø Akademis Skole; broder (1884) ovenfor.

Christensen, Jens Peter født 19/1 1865 i Næsby. Fader sognefoged.

Christiansen, Jørgen Christian Crossing født 22/12 1866 på Løvenborg. Fader gartner.

Hanson, Carl Michael Rosted født 15/5 1865 på Fredskovminde ved Sorø, beskæftiget med gartnerivirksomhed i eller ved Sorø. Fader skovrider ved Sorø Akademi.

Jørgensen, Søren Christian August født 6/10 1866 i Sorø. Fader murermester i Sorø.

Lunge, Ludvig Peter Christian født 4/3 1867 i Sorø; formentlig død ung. Fader maskinfabrikant i Sorø.

Sørensen, Holger Hagerup født 13/12 1866 på Gurrehus i Tikøb. Fader forpagter af Esromgaard.

Oplysninger om ovenstående kan sendes til Ellen Vibeke Jensen, Søgade 12, 4180 Sorø, telf. (03) 63 18 68, eller til A. Kann Rasmussen, Møllehøjgaard, Gerlev, 3630 Jægerspris, telf. (03) 32 21 13.

Pluk *

fra de gamle inspektions-protokoller

27.7.23 Alle Disciple vare idag i Kirke og Sangen gik meget smukt, al den Møie uagtet, at Slagteren gjorde sit for at overskrige Disciplene. *Wilster*

31.10.1823 Soveværelserne blev vasket idag, men om Aftenen maatte jeg meget fortryde at have givet mit Minde dertil, da Gulvet formedelst det fugtige Veir endnu var vaadt ved Sengetid... En anden Gang lærer vi vel at lade den Spas fare paa den Aarstid. *Wilster*

6.12.1823 Franskbrød forekommer Eleverne ikke uden Grund at være temmelig tør Mellemmad, derfor have de stund-

om hos Oeconomen faet lidt Smør derpaa. I denne Uge ere et Par Elever blevne atterperede, som havde faaet Smør paa Brødet af Bekjendtere i Byen, hvilken Uskik ikke bør finde Sted. Eleverne have bedt mig tale for deres Ansøgning om at faae Kringler istedetfor Franskbrød.

Wilster

4.6.1824 Paa No. 4 vare Malling, Fiedler og Manthey efter deres egen Tilstaaelse temmelig øvede Smøgere, men de forsikrede, at de aldrig havde havt Pibetøi her paa Stiftelsen, men røgt hos deres Kammerater i Byen. De to første sagde, at de hjemme vare vante til at bruge Tobak med deres Forældres Tilladelse. Malling, som er Kammerdux, sagde, at han havde overrasket Mehren engang smøgende paa Kammeret af en Cigar og derfor pryglet ham... Med Bedrøvelse har jeg nedskrevet denne Beretning, som har forvoldet Uroe og Bekymring. Mit inderlige Ønske er, at det maatte blive den sidste Historie af den Art, saalænge Akademiet staaer.

Daugaard

22.3.1826 (Påskeferie, hvor kun 12 Elever var tilbage). Hr. Wilster, som havde den godhed at holde Inspection for mig igaar Eftermiddag, har tilladt dem som ønskede det at forskjønne sig Livet i disse Dage ved at lave sig Thevand.

Lütken

25.3.1825 For at forekomme, at Discipulene ikke skulle medbringe Moerskabsbøger i Læsetimerne bestemtes, at naar en saadan under Afbenyttelsen fratages en Discipel, vil den blive solgt til Fordeel for Fattigvæsenet.

(Deliberationsprotokol)

NOTER

Wilster, Chr. Fr. (1797–1840). Adjunkt, senere lektor i Sorø.

Daugaard, Jacob Brøgger (1796–1867). Adjunkt i Sorø. Senere præst.

Lütken, Johs. Chr. (1791–1856). Adjunkt, senere lektor i Sorø.

Dødsfald

Aage Budolph Hansen

* 29. juni 1912 – † 9. januar 1972

Aage Budolph Hansen (R 1929), der var søn fra hotel »Klubben«, kom efter sin realeksamen i lære hos købmand H. A. Hansen. Han fik stillinger i forskellige trælastforretninger, længst tid som forvalter hos Ole Nielsen i Gentofte, indtil han i 1962 overtog Buddinge trælasthandel, som han med megen dygtighed drev til sin død. Den skal nu muligvis videreføres af hans enke. Aage Budolph Hansen var broder til John B. H. (R 1940) og svoger til Jørgen Weilbye (R 1927).

Peter Helge Kaalund

* 3. juni 1909 – † 10. januar 1972

P. H. Kaalund, søn af afd. godsforvalter K., Skjoldnæsholm, døde d. 10. januar, 62 år i sit hjem i Svebølle. I efteråret 1971 lod han sig indlægge på Centralsygehuset i Holbæk og blev opereret for en mavelidelse. Da han kom hjem, viste det sig hurtigt, at kræfterne svandt, og de sidste tre uger var han sengeliggende.

Et nøje kendskab til denne prægtige personlighed gennem femogtyve år, hvor vi har boet i samme kommune og hvor han var vores stabile købmand. – Derfor dette. – Dygtighed, energi og flid kom til klart udtryk i forretningens kolossale vækst og trivsel.

Et mildt, vindende menneskevenligt sind, en ærlig og redelig handelsmoral skabte tillid samt, at han blev uhyre afholdt såvel af medarbejderstaben som af kundekredsen. Et stort savn kan ikke udeblive. En dyb tak skal følge fra mig for det værdifulde minde han efterlod.

S. E. G.

Knud Munch-Larsen

9/2 1895 – 29/1 1972

* 9. februar 1895 – † 29. januar 1972

Endnu en af studenterholdet fra 1913 er gået bort. Knud Munch-Larsen er død.

Han var landmandssøn, født på Sam-sø, men da han kom til Sorø hjemmehørende på gården Edelesminde ved Gis-selfeldt, hvor faderen var forpagter.

Knud Munch-Larsen gik sin rolige, støtte gang gennem skolen, altid meget flittig og påpasselig. I 3. G.m var han klassens nr. 2, men alligevel altid lidt i tvivl om han nu også duede til at studere. Han var en god kammerat, stil-færdig, venlig, nem at omgås og vellidt af alle.

Så blev han da landmand. Var soldat et par år, fordi der også dengang var en verdenskrig. Blev forvalter på større gårde, men kunne ikke rigtig slå sig til ro. Var i Argentina et par år, så gård-ejer i Jylland og endelig ca. 5 år i Ca-nada som bestyrer af store landejendomme, men vendte i 1933 hjem og faldt endelig til ro i en stilling som rejse-inspektør for et stort københavnsk fir-ma, hvor han blev, til han faldt for al-dergrænsen.

I 1926 blev han gift med Vera Sten-der-Petersen, der overlever ham, og var ham en trofast støtte gennem årene.

EVJ.

Gamle Soranere

soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgen-de kammerater, der har rund fødsels-dag i marts 1972:

1. Statseks. ejendomsmægler *Viggo Va-lentin Hansen* (f. 1912), Glimsholt, Glim pr. 4000 Roskilde.
2. Landsretssagfører *Chr. Kall* (f. 1897), Ydunsvej 20, 8230 Åbyhøj.
3. Sognepræst *Edvard Ernstsens* (f. 1912), Ferslev Præstegaard, 9230 Svenstrup.
4. Professor, dr. med. *Bent Andersen* (f. 1902), Skovvej 4 B, 8000 Århus C.
5. Civilingeniør, dr. techn. *Søren Berg* (f. 1897), Nybrovej 401, 2800 Lyngby.
6. Dyrlæge *Kai M. Wilkens* (f. 1897), Niels Ebbesensvej 9, Ndr. Hornbæk, 8900 Randers.
8. Kontorchef, cand. jur. *Erik Daniel Hansen* (f. 1922), Jægersborgvej 106, 2820 Gentofte.
9. Kaptajn *Johan W. Møller* (f. 1882), Frederiksberg Allé 4, 1820 Kbh. V.
9. Korrespondent *Ingrid Jensen* (f. 1897), Thyregodsvej 24, 2500 Valby.
9. Civilingeniør *Sven la Cour Halved* (f. 1922), Broholmsallé 14, 2920 Char-lottenlund.
11. Civilingeniør *Axel Broe* (f. 1912), c/o Christiani-Nielsen, Avenido Rio Branco 311, Caixa Postal 120-2 C-00, Rio de Janeiro.
12. Statsbibliotekar *Helge Kjærgaard* (f. 1902), A. H. Wings Vej 3, 1., 8200 Århus N.
14. Korrespondent *Marie Louise Han-sen* (f. 1897), Vanløse Allé 38, 2720 Vanløse.
14. Overpolitibetjent *Ernst Tangdal* (f. 1922), Pilevang, 2980 Kokkedal.
16. Farmer *Erik A. Pedersen* (f. 1922), Hatton Farm, Longstanton, Cam-bridge, England.
18. Dr. agro, hofjægermester *Michael baron Schaffalitzsky de Muckadell* (f. 1922), Brobygaard, 5672 Broby.
20. Anlægsgartner *Jens Engsig* (f. 1897), Buen 47, 3490 Kvistgaard.
21. Overlærer *Aksel Depping* (f. 1922), Rundgården 26, 2860 Søborg.
22. Politiassistent m. v. *Niels M. E. Brix* (f. 1912), Lundehusvej 19, 2100 Kbh. Ø.
23. Overlæge, dr. med. *Peer Pærregaard* (f. 1922), Sundvænget 43, 2900 Helle-rup.
24. Provst *Jens Juul Sørensen* (f. 1897), Hellerupvej 84 2900 Hellerup.

24. Cand. mag. *Olga Andersen* (f. 1897), Kattingevej 2, Herslev pr. 4000 Roskilde.
24. Lærer *Børge Sibbern* (f. 1912), Skovvej 33, 4291 Ruds-Vedby.
26. Civilingeniør *Svend Willert* (f. 1912), Malmøgade 6, 2100 Kbh. Ø.
27. *Tage Birck* (f. 1897), 221 - 26th Street South, Lethbridge, Alberta, Canada.
27. Lektor *Hans Vald. Rovskjær* (f. 1912), Vester Altanvej 36, 8900 Randers.
27. Tegner *Bent Worm Mortensen* (f. 1922), Ulrikkenborg Plads 1, 2800 Lyngby.
29. Forfatter *Einer V. Plesner* (f. 1922), Ræveskiftet 7, 3050 Humlebæk.

Fredningsplanudvalget for Vestsjællands amt har på et møde i Sorø med et stort flertal vedtaget en udtalelse, der er et klart nej til den påtænkte omfartsvej gennem Flommen og over Filsofgangen i Sorø.

- Der var en ganske forbløffende enighed i udvalget, sagde fredningsplanudvalgets formand, amtmand V. Wedell-Wedellsborg, Sorø, i aftes til *Dagbladet* efter det daglange mødes afslutning. Amtmanden oplyste, at han ellers havde været forberedt på at stille et kompromis-forslag.

(Det må understreges, at andre instanser kan tilsidesætte fredningsplanudvalgets udtalelse, der altså ikke er nogen endelig afgørelse).

*

På Sorø Cricket Clubs generalforsamling sagde formanden Ole Hückelkamp, at klubben håbede at komme ud af stagnation og tilbagegang. En af de måder, man vil prøve at gøre fremstød på, er ved at indlede samarbejde med Sorø Akademi. For en halv snes år siden holdt et samarbejde med akademiet op, men på skolen er der mange, dygtige

cricket-spillere, sagde formanden. Til sommer vil man træne sammen med disse, i hvert fald en gang ugentlig.

*

Efter tre års arbejde lægges de sidste af det nye hold blyplader nu på taget af kirken. Det har været et langvarigt og dyrt arbejde (halvanden million kroner), men så skulle det også kunne holde i et par hundrede år.

*

Knud Vad (S 1955) har fået næsten endnu mere travlt uden for Sorø end på akademiets grund. Det er hans internationale berømmelse, der stiller sine krav. Efter en stor februar-turné som første danske organist i Sovjet skal han i maj til England og i juli til Østrig. Men ervedover forbereder Wilhelm Hansens koncertdirektion koncerter i Polen, Tjsekoslovakiet og Italien. Det kan ikke altsammen nås i år.

*

Sorø Lystfiskerforening har søgt Sorø Akademis Stiftelse om at måtte leje Tuel sø og Pedersborg sø til fiskeri, når erhvervsfisker Ejner Olsen holder op 1. maj.

- Min kontrakt løb tre år endnu, siger Ejner Olsen til Sjællands Tidende, men jeg har søgt fri for den. Det er ikke så meget alderen som de ustandselige tyverier, der har gjort mig ked af det.

Mine ålegarn er i de senere år blevet røget om natten, somme tider flere gange om ugen.

Ejner Olsen begyndte at fiske på Sorø sø, Pedersborg sø og Tuel sø for 53 år siden. - Fiskeriet er gået stærkt tilbage i disse år, og det er ikke til at holde mandskab mere, siger Ejner Olsen. Da jeg begyndte, var der seks mand. I de sidste 2-3 år har jeg fisket alene.

Ål er der nok af både i Sorø sø og Tuel sø, men jeg har også sat åleyngel ud igennem årene. I de senere år har jeg kun sat ud for 2-3.000 kr., men før den tid var det gerne for 5-6.000 kr. om året. Det kan ærgre mig, at man ikke får fornøjelse af denne yngel. Den skal jo

have 10–12 år, så det bliver i de kommende år.

I Tuel sø er der i dag temmelig godt med sandart, men i Sorø sø vil der om få år blive ubegribeligt med sandart. Der er en fin bestand på vej.

*

Der tages nu endelig fat på udvendig restaurering af Regensen. Når arbejdet med udbedring af murværk og bindingsværk er overstået i løbet af nogle måneder, skal det hele kalkes over med gult. Den indvendige restaurering kommer til at vente til en anden god gang, når der kan blive penge tilovers til formålet.

*

Sorø Akademis Stiftelse er nu så langt med planerne om nedrivning af den gamle fabrik bag Regensen og af Søgade 5, at arbejderne er udbudt i licitation. Sjællands Tidende fortæller om de to ejendomme bl. a.:

»Den gamle fabrik er omkring 100 år gammel. Den er oprindeligt bygget som farveri af en farver Rasmussen.

Den næste farver, Rasmussens efterfølger, gik fallit, og Sorø Akademi overtog ejendommen som ufyldestgjort pant-haver. Før krigen var ejendommen radiatorfabrik, herfra navnet »Den gamle fabrik«. Siden har den været benyttet til forskellige formål, bl. a. som magasin for Sorø Akademis bibliotek og oplagsrum.

Den gamle fabrik skulle falde i forbindelse med opførelsen af en ny gymnastiksal på Sorø Akademi, men selv om dette projekt ligger i det uvisse, mener stiftelsen, at »fabrikken« er blevet for gammel og faldefærdig til, at man vil bevare den.

Den anden ejendom, der skal rives ned, Søgade 5, er et beboelseshus i 1¹/₂ etage. Det er bygget i 90'erne af faderen til afdøde blikkenslagermester Aksel Olsen (1906), skræddermester Olsen. Det er ikke i egentlig forstand saneringsmodent, men det passer meget dårligt ind i husrækken i Søgade, og desuden

ville en ombygning koste så meget, at stiftelsen foretrækker at rive huset ned og bygge et nyt.

Stiftelsens arkitekt, Søren Lotz, oplyser, at man tænker sig at opføre et nyt hus på det gamle fundament – et hus, der bedre passer ind i miljøet. Det bliver en anonym arkitektur à la Boldhuset i en etage, kalket gul facade og røde tegltag.«

*

Jan Stage (S 1956) som i en meget lang årrække har opholdt sig i det latinamerikanske område, hvor han blandt andet opnåede prædikatet »uønsket på Cuba«, er nu vendt hjem til kongeriget. Han slår sine journalistiske folder i »Information«.

*

Med støtte af Ny Carlsbergfondet har Kunstmuseet i Sorø købt Niels Larsen-Stevns maleri »Kristus og Peter«, der er et af kunstnerens hovedværker og kunstmuseets vigtigste erhvervelse i de senere år, oplyser kunstmuseets kunstneriske leder, direktør, dr. phil. V. Thorlacius-Ussing (S 1909) til Dagbladet.

*

I anledning af Victor Brorsons (S 1921) 70 års dag 27. januar indeholdt Berlingske Tidende en artikel af større omfang og opsætning end fødselsdagsartikler sædvanligvis har. Et par sætninger fra den skal citeres her:

»Med en ildhu og energi, som søger sin lige, med helt utrættelig indsats og med største dygtighed, har kommitteret Victor Brorson – Landbrugsministeriets kommitterede i eksportsager – varetaget danske interesser ved internationale forhandlinger. Det har han gjort med sproglyndig elegance og med stor fornemmelse for, hvordan en sag skulle gribes an. Han har været med ved alle de mange og vanskelige forhandlinger, som Danmark har ført om sin landbrugseksport, og landbruget kan sige ham et stort tak herfor. Han er i topklasse, vågen og lydhør og med store diplomatiske evner, der er parret med praktisk sans for, hvad der kan opnås.«

På 50 års dagen for Frederik Bajers død (indtil 1865 kaldte han sig Beyer, sådan som hans far havde heddet) har Politikken ristet en lille minderune. Vi låner den. Frederik Bajer var soraner (1848-1854) og - som Erik Sanders siger - det er jo trods alt ikke så mange soranere, der har modtaget Nobels fredspris. Politiken skriver:

»En mand, hvis hele færd var præget af idealisme og noblesse var Frederik Bajer. Han var præstesøn, var på Sorø Akademi og kom på Landkadetakademiet, gjorde krigen med i 1864 og blev premierløjtnant. Men hans anskuelser divergerede så meget fra dem, der var gældende i militære kredse, at han fik sin afsked 1865.

Som folketingsmand for »det forenede Venstre« 1872-95 viste han sig som en varm forkæmper for kvindesagen. Sammen med sin hustru, Mathilde Bajer, medvirkede han til stiftelse af Dansk Kvindesamfund, og han var ophavsmand til en lov om gifte kvinders ret til at råde over egen fortjeneste. Også en lov om litterær ejendomsret skyldtes ham.

Særlig er hans navn dog knyttet til fredssagen. 1882 stiftede han Dansk Fredsforening, og 1891 stiftedes på hans initiativ Verdensfredsbureauet i Bern for hvilket han var præsident til 1907, derefter ærespræsident. - Nobels fredspris blev ham tildelt 1908.

*

Og medens vi er ved soranere, der kan noteres for en særlig sjældenhedsværdi. Thyge Kragh i Haderslev er blevet R. af Dbg. af 1. grad. Det er ikke så sjældent endda. Men Kraghs bestilling giver ham sjældenhedsværdi. Han er biskop, og medens der ellers findes soranere i alle professioner, så er der før Kraghs udnævnelse et biskopløst tomrum på flere hundrede år. Det er ikke ret mange, der kommer ind mellem Kragh og Absalon, der vel må accepteres som soraner, skønt han hverken var elev eller lærer. En af de få, som kan

nævnes, er Jens Dinesen Jersin (1587-1634). Han var herlovianer, men blev 23 år gammel udnævnt til rektor i Sorø. Han endte som biskop i Ribe. Om ham har valgmenighedspræst Peder Buhk skrevet en roman, hvis første afsnit netop er offentliggjort i Sorø Ungdomsskoles elevskrift.

*

Forstander ved Københavns Navigationsskole, *Poul Sommer Dyrhauge-Hansen* (s. 1922), er efter ansøgning afskediget med pension på grund af alder fra udgangen af marts 1972.

Adresseændringer bedes meddelt til

SORANSK SAMFUND: Kassereren

Civilingeniør S. Kamman

Tobaksvejen 10

2860 Søborg

Tlf. (01) 69 11 44

Postgiro 1710

SORANERBLADET: Redaktion

Otto Fog-Petersen

Carl Plougsvej 27

3460 Birkerød

Tlf. 81 51 80

SORANERBLADET: Ekspedition

Direktør N. E. Lægstrup

»Skovhavehøj«

3500 Værløse

Tlf. (01) 48 33 22

Fr. Palm Greisens Bogtrykkeri

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
(03) 63 03 58
4180 Sorø

Sorø Akademis
I. Skovdistrikt

Har De kakkelovnen, har vi brænde

Telf. (03) 63 01 35

MERKUR A/S

HERMODSGADE 24
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

HOTEL POSTGAARDEN SORØ

(03) 63 22 22

1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HARBOE *Silver*

- den slukker
tørsten
bedre
- og smager
lifligt !

**En luksus-pilsner
til hverdags-pris**

Soraner-biografier 1901—60

Biografierne kan, efter skriftlig bestilling og så længe oplag haves, købes hos kassereren til følgende priser excl. porto og emballage:

Det *samlede værk* indbundet i et bind, kr. 150,-

Uindbundne *hæfter* af årgangene henholdsvis 1901-10, 1911-20, 1921-30, 1931-40, 1941-50, 1951-60 samt familieoversigten kr. 25,- pr. hæfte.

Soransk Samfund

kassereren civilingeniør S. Kamman
Tobaksvejen 10 . 2860 Søborg